ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2015

Vyhlásené: 15. 12. 2015 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

376

ZÁKON

z 9. decembra 2015,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 416/2002 Z. z. o navrátení nezákonne vyvezených kultúrnych predmetov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 416/2002 Z. z. o navrátení nezákonne vyvezených kultúrnych predmetov v znení zákona č. 149/2005 Z. z. a zákona č. 374/2013 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 odseky 1 až 4 znejú:

„(1) Kultúrny predmet je na účely tohto zákona vec, ktorá je pred nezákonným vyvezením z územia Slovenskej republiky alebo členského štátu alebo po ňom označená alebo vymedzená Slovenskou republikou alebo príslušným členským štátom ako súčasť národného kultúrneho dedičstva, ktoré má umeleckú hodnotu, historickú hodnotu alebo archeologickú hodnotu podľa právnych predpisov alebo administratívnych postupov Slovenskej republiky alebo príslušného členského štátu.

(2) Národné kultúrne dedičstvo Slovenskej republiky na účely tohto zákona tvoria tieto kultúrne predmety:

a) národné kultúrne pamiatky[1]) alebo ich časti,

b) archeologické nálezy[2]) a nálezy,[3])

c) zbierkové predmety,[4])

d) historické knižničné dokumenty a historické knižničné fondy,[5])

e) archívne dokumenty,[6])

f) predmety kultúrnej hodnoty[7]) okrem predmetov podľa písmena c).

(3) Nezákonným vývozom kultúrneho predmetu z územia Slovenskej republiky alebo z územia členského štátu je

a) vývoz kultúrneho predmetu z územia Slovenskej republiky alebo z územia členského štátu v rozpore s predpismi na ochranu národného kultúrneho dedičstva alebo v rozpore s osobitným predpisom[8]) alebo

b) nevrátenie dočasne vyvezeného kultúrneho predmetu po uplynutí lehoty zákonného dočasného vývozu alebo akékoľvek porušenie iných podmienok týkajúcich sa takéhoto dočasného vývozu.[9])

(4) Verejnú zbierku Slovenskej republiky tvoria národné kultúrne pamiatky alebo ich časti, archeologické nálezy, nálezy, zbierkové predmety, historické knižničné dokumenty a historické knižničné fondy, archívne dokumenty a predmety kultúrnej hodnoty vo vlastníctve Slovenskej republiky, vyššieho územného celku, obce alebo v správe právnickej osoby zriadenej zákonom alebo zriadenej orgánom štátnej správy, vyšším územným celkom alebo obcou, alebo vo vlastníctve právnickej osoby, v ktorej má štát, obec alebo vyšší územný celok majetkovú účasť viac ako 20 %.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 1 až 9 znejú:

„1) § 2 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení zákona č. 104/2014 Z. z. (úplné znenie č. 238/2014 Z. z.).

2) § 2 ods. 5 zákona č. 49/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 238/2014 Z. z.).

3) § 40 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. v znení zákona č. 104/2014 Z. z. (úplné znenie č. 238/2014 Z. z.).

4) § 2 ods. 2 zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

5) § 2 ods. 8 zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z.

6) § 2 ods. 2 zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

7) § 2 ods. 1 zákona č. 206/2009 Z. z.

8) Nariadenie Rady (ES) č. 116/2009 z 18. decembra 2008 o vývoze tovaru kultúrneho charakteru (Ú. v. EÚ L 39, 10. 2. 2009).

9) Napríklad § 25 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z. z. v znení zákona č. 104/2014 Z. z., § 17 ods. 5 zákona č. 206/2009 Z. z. v znení zákona č. 38/2014 Z. z.“.

2. V § 3 odsek 2 znie:

„(2) Pri vyhľadávaní nezákonne vyvezených kultúrnych predmetov ministerstvo spolupracuje s príslušnými ústrednými orgánmi členských štátov a oznamuje im nájdenie, stratu alebo odcudzenie kultúrnych predmetov bezodkladne po tom, ako sa o nich dozvedelo. Ministerstvo podporuje konzultácie medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi Slovenskej republiky a iných členských štátov, ktoré pátrajú po nezákonne vyvezených kultúrnych predmetoch.“.

3. V § 4 odsek 4 znie:

„(4) Ministerstvo umožní príslušným orgánom žiadajúceho štátu vykonať obhliadku vyhľadaného nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu v Slovenskej republike v lehote šiestich mesiacov odo dňa upovedomenia podľa odseku 3; ak sa príslušný orgán žiadajúceho štátu na vykonaní obhliadky v ustanovenej lehote nezúčastní, ministerstvo doterajšie opatrenia zruší.“.

4. Za § 6 sa vkladá § 6a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 6a
Lehota na uplatnenie nároku na navrátenie nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu z územia žiadajúceho štátu

(1) Nárok na navrátenie nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu podľa tohto zákona nie je možné uplatniť po uplynutí troch rokov odo dňa, keď sa príslušný ústredný orgán žiadajúceho štátu dozvedel o mieste, kde sa kultúrny predmet nachádza a o totožnosti jeho vlastníka alebo držiteľa.

(2) Nárok na navrátenie podľa odseku 1 nie je možné uplatniť po uplynutí 30 rokov odo dňa, keď bol kultúrny predmet nezákonne vyvezený z územia žiadajúceho štátu, ak odsek 3 neustanovuje inak.

(3) Ak ide o kultúrny predmet, ktorý je súčasťou verejnej zbierky podľa vnútroštátnych právnych predpisov žiadajúceho štátu a o kultúrny predmet zapísaný v inventároch cirkví a náboženských spoločností žiadajúceho štátu, v ktorom sa na ich ochranu vzťahujú osobitné predpisy, lehota na uplatnenie nároku na navrátenie nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu je 75 rokov odo dňa, keď bol kultúrny predmet nezákonne vyvezený z územia žiadajúceho štátu, okrem prípadu, ak má žiadajúci štát

a) vo svojom právnom poriadku zakotvenú nepremlčateľnosť nároku na navrátenie nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu alebo

b) so Slovenskou republikou uzavretú bilaterálnu zmluvu, v ktorej dohodnutá lehota na navrátenie nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu presahuje 75 rokov.“.

5. V § 7 odsek 1 znie:

„(1) Ak je účelné, aby sa medzi ústredným orgánom žiadajúceho štátu a vlastníkom alebo držiteľom uskutočnilo zmierovacie konanie smerujúce k navráteniu nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu na územie žiadajúceho štátu a žiadajúci štát a vlastník alebo držiteľ výslovne súhlasia s týmto zmierovacím konaním, má ministerstvo postavenie sprostredkovateľa.“.

6. V § 8 odsek 2 znie:

„(2) Návrh podľa odseku 1 možno podať v lehotách podľa § 6a.“.

7. § 8 sa dopĺňa odsekmi 4 až 6, ktoré znejú:

„(4) Ak súd rozhodne o navrátení kultúrneho predmetu podľa odseku 1, prizná primerané odškodnenie vlastníkovi vzhľadom na okolnosti prípadu, ak vlastník preukáže, že pri nadobudnutí kultúrneho predmetu postupoval s náležitou starostlivosťou.

(5) Na posúdenie, či vlastník postupoval s náležitou starostlivosťou, sa berú do úvahy všetky okolnosti nadobudnutia, a to najmä dokumentácia o pôvode kultúrneho predmetu, povolenie na vývoz kultúrneho predmetu potrebné na základe právnych predpisov žiadajúceho štátu, charakter zúčastnených strán, zaplatená cena, skutočnosť, či vlastník nahliadol do prístupných registrov odcudzených kultúrnych predmetov a akákoľvek ďalšia relevantná informácia, ktorú mohol reálne získať, alebo akékoľvek ďalšie opatrenia, ktoré mohli alebo mali byť uskutočnené za rovnakých okolností.

(6) Odškodnenie uhradí žiadajúci štát vlastníkovi po navrátení nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu.“.

8. Za § 9 sa vkladá § 9a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 9a
Právo žiadajúceho štátu na regresnú náhradu

Úhradou primeraného odškodnenia podľa § 8 ods. 4 a výdavkov uvedených v § 9 nie je dotknuté právo žiadajúceho štátu požadovať náhradu týchto súm od osôb zodpovedných za nezákonný vývoz kultúrneho predmetu z jeho územia.“.

9. V § 10 odsek 2 znie:

„(2) Ministerstvo vykoná obhliadku nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu z územia Slovenskej republiky, ktorý bol nájdený na území požiadaného štátu; obhliadku vykoná do šiestich mesiacov od upovedomenia požiadaného štátu o tom, že takýto predmet bol nájdený na jeho území.“.

10. Za § 10 sa vkladá § 10a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 10a
Lehota na uplatnenie nároku na navrátenie nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu z územia Slovenskej republiky

(1) Nárok na navrátenie nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu podľa tohto zákona nie je možné uplatniť po uplynutí troch rokov odo dňa, keď sa ministerstvo dozvedelo o mieste, kde sa kultúrny predmet nachádza a o totožnosti jeho vlastníka alebo držiteľa.

(2) Nárok na navrátenie nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu podľa odseku 1 nie je možné uplatniť po uplynutí 30 rokov odo dňa, keď bol kultúrny predmet nezákonne vyvezený z územia Slovenskej republiky, ak odsek 3 neustanovuje inak.

(3) Ak ide o kultúrny predmet, ktorý je súčasťou verejnej zbierky podľa § 2 ods. 4, a ak ide o kultúrny predmet zapísaný v inventároch cirkví a náboženských spoločností v Slovenskej republike, nárok na navrátenie nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu je nepremlčateľný.“.

11. § 12 a 13 vrátane nadpisov znejú:

„§ 12
Právo Slovenskej republiky na regresnú náhradu

Výdavky spojené s navrátením nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu a primerané odškodnenie, ktoré priznal súd požiadaného štátu, uhrádza ministerstvo. Tým nie je dotknuté právo ministerstva na náhradu nákladov podľa prvej vety od fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá takýto kultúrny predmet nezákonne vyviezla alebo sa podieľala na jeho nezákonnom vývoze z územia Slovenskej republiky na územie iného členského štátu. Ministerstvo uplatní právo na náhradu nákladov podľa prvej vety voči tejto osobe bezodkladne.

§ 13
Práva k navrátenému kultúrnemu predmetu

(1) Uzatvorením dohody o navrátení nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu na územie Slovenskej republiky na základe zmierovacieho konania alebo vydaním rozsudku súdu požiadaného štátu, ktorým bolo uložené vrátiť nezákonne vyvezený kultúrny predmet na územie Slovenskej republiky, nie je dotknuté vlastnícke právo vlastníka kultúrneho predmetu alebo právo držby držiteľa kultúrneho predmetu.

(2) Po navrátení nezákonne vyvezeného kultúrneho predmetu na územie Slovenskej republiky ministerstvo bezodkladne odovzdá kultúrny predmet vlastníkovi alebo držiteľovi tohto kultúrneho predmetu, ak je známy.

(3) Ak vlastník alebo držiteľ kultúrneho predmetu nie je známy, ministerstvo umiestni navrátený kultúrny predmet na vhodnom mieste, a to až dovtedy, kým sa nezistí vlastník alebo držiteľ tohto kultúrneho predmetu.“.

12. § 15 sa dopĺňa odsekmi 4 a 5, ktoré znejú:

„(4) Ministerstvo používa v styku s príslušným orgánom požiadaného štátu pri vzájomnej spolupráci, konzultáciách a šírení informácií o kultúrnych predmetoch, ktoré boli odcudzené alebo nezákonne vyvezené z územia Slovenskej republiky, modul informačného systému o vnútornom trhu14a) (ďalej len „modul informačného systému“).

(5) Na výmenu informácií podľa § 8 ods. 3 a § 11 ods. 3 používa ministerstvo modul informačného systému v súlade s príslušnými právnymi predpismi o ochrane osobných údajov a súkromia[14b]) bez toho, aby bola dotknutá možnosť ministerstva používať popri module informačného systému iné komunikačné prostriedky.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 14a a 14b znejú:

„14a) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1024/2012 z 25. októbra 2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu a o zrušení rozhodnutia Komisie 2008/49/ES (nariadenie o IMI) (Ú. v. EÚ L 316, 14. 11. 2012) v platnom znení.

14b) Zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 84/2014 Z. z.“.

13. V § 17 sa vypúšťa odsek 2.

Doterajšie odseky 3 a 4 sa označujú ako odseky 2 a 3.

14. V § 17 odsek 3 znie:

„(3) Tento zákon sa vzťahuje na konanie o navrátenie nezákonne vyvezených archívnych dokumentov,[6]) ak osobitný predpis neustanovuje inak.[16])“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 16 znie:

„16) Zákon č. 395/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.“.

15. § 17 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Ministerstvo do 18. decembra 2020 a potom každých päť rokov predkladá Európskej komisii správu o uplatňovaní tohto zákona.“.

16. § 17a znie:

„§ 17a

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.“.

17. Príloha č. 1 sa vypúšťa. Doterajšia príloha č. 2 sa označuje ako príloha, ktorá vrátane nadpisu znie:
„Príloha k zákonu č. 416/2002 Z. z. ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIESmernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/60/EÚ z 15. mája 2014 o navrátení predmetov kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezených z územia členského štátu a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 159, 28. 5. 2014).“.

Čl. II

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1994 Z. z. o Komore reštaurátorov a o výkone reštaurátorskej činnosti jej členov v znení zákona č. 136/2010 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 ods. 2 sa na konci bodka nahrádza čiarkou a pripájajú sa tieto slová: „ak osobitný predpis neustanovuje inak.[1ba])“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1ba znie:

„1ba) § 13 ods. 8 zákona č. 206/2009 Z. z. v znení zákona č. 376/2015 Z. z.“.

2. V § 4 ods. 3 sa slová „čo je príslušný orgán pamiatkovej starostlivosti povinný uviesť v rozhodnutí alebo v záväznom stanovisku“ nahrádzajú slovami „ak osobitný predpis neustanovuje inak[1bb])“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1bb znie:

„1bb) § 33 ods. 7 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení zákona č. 376/2015 Z. z.“.

Čl. III

Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení zákona č. 479/2005 Z. z., zákona č. 208/2009 Z. z., zákona č. 262/2011 Z. z., zákona č.180/2013 Z. z., zákona č. 38/2014 Z. z., zákona č. 104/2014 Z. z. a zákona č. 282/2015 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 33 odsek 7 znie:

„(7) Reštaurovanie môže vykonávať

a) pamiatkový úrad prostredníctvom fyzických osôb, ktoré sú v pracovnoprávnom vzťahu s pamiatkovým úradom a spĺňajú kvalifikačné predpoklady podľa § 33a,

b) člen Komory reštaurátorov[33]) alebo

c) vysoká škola v rámci študijného programu reštaurátorská tvorba uskutočňovaného v študijnom odbore reštaurátorstvo.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 33 znie:

„33) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1994 Z. z. o Komore reštaurátorov a o výkone reštaurátorskej činnosti jej členov v znení neskorších predpisov.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 34 sa vypúšťa.

2. Za § 33 sa vkladá § 33a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 33a
Kvalifikačné predpoklady na reštaurovanie

Kvalifikačné predpoklady na reštaurovanie spĺňa fyzická osoba, ktorá získala

a) vysokoškolské vzdelanie aspoň druhého stupňa v študijnom odbore reštaurovanie,

b) vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom odbore reštaurovanie a má najmenej tri roky odbornej praxe alebo

c) úplné stredné odborné vzdelanie príslušného zamerania študijného odboru konzervátorstvo a reštaurátorstvo a má najmenej päť rokov odbornej praxe.“.

Čl. IV

Zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. a zákona č. 126/2015 Z. z. sa mení takto:

V § 13 odseky 8 a 9 znejú:

„(8) Reštaurovanie zbierkových predmetov z oblasti výtvarného umenia môže vykonávať

a) právnická osoba, ktorou je múzeum, galéria alebo Pamiatkový úrad Slovenskej republiky prostredníctvom fyzických osôb, ktoré

1. sú v pracovnoprávnom vzťahu s niektorou z uvedených právnických osôb a

2. spĺňajú kvalifikačné predpoklady podľa odseku 9,

b) člen Komory reštaurátorov[22]) alebo

c) vysoká škola v rámci študijného programu reštaurátorská tvorba uskutočňovaného v študijnom odbore reštaurátorstvo.

(9) Kvalifikačné predpoklady na reštaurovanie zbierkových predmetov z oblasti výtvarného umenia spĺňa fyzická osoba, ktorá získala

a) vysokoškolské vzdelanie aspoň druhého stupňa v študijnom odbore reštaurovanie,

b) vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom odbore reštaurovanie a má najmenej tri roky odbornej praxe alebo

c) úplné stredné odborné vzdelanie príslušného zamerania študijného odboru konzervátorstvo a reštaurátorstvo a má najmenej päť rokov odbornej praxe.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 22 znie:

„22) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1994 Z. z. o Komore reštaurátorov a o výkone reštaurátorskej činnosti jej členov v znení neskorších predpisov.“.

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť 18. decembra 2015 okrem čl. II, čl. III a čl. IV, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2016.

Peter Pellegrini v. r.

Robert Fico v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava,
tel.: 02 888 91 137, fax: 02/52442853, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.